

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 17-tas Phone Park 5318 WORCESTER, MASS., LAPKRICIO (NOV.) 16, 1929 Kaina 5 Centai Vol. XIV

LIETUVOS PREZIDENTO RINKIMAI KOVO MĖNESY

LIETUVOS PREZIDENTO RINKIMAI KOVO MĖNESY

Kaunas.—Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona darydamas pranešimą pareiškė, kad naujo prezidento rinkimai įvyks kovos mėnesy. Vėliau įvyks Seimo rinkimai. Seimo teisės bus žymiai susiaurintos.

Naujai išrinktas prezidentas pasirinks sau kabinetą narius kaip kad yra daroma Suvereniosios Valstijos. Kabineto nariai busi atsakingi tik prezidentui. Seimas neturės teisės pasitiekėjimą arba nepasitiekėjimą išreikšti kabinetui. Seimas užimsi vien įstatymų leidimu, o juos vykdys prezidentas.

Nuvertus A. Voldemaro diktatūrą, prezidentas Smetona galis lengvai atsikvėpti ir be jokių trukdymų vykdyti savo sumanymus. Sako, kad Voldemaro laikais prezidentas Smetona buvęs tik lėlė, neturėjęs jokio balso valdžios reikaluose. Tas parodo, kad prezidentas Smetona del savo nuolaidumo atstumė nuo valstybės vairo geriausių darbininkus.

Prof. Voldemaras, jaunųjų karininkų padedamas, valdė ir prezidentą. Kas gali užtikrinti, kad neatsiras kitas diktatorius, kuris ir vėl valdys prezidentą? Lietuvoje turėtų būti seimas ir koalicijinis kabinetas, o ne vien iš tautininkų partijos, kuri yra generolai be kareivių.

PER VIENĄ SAVAITĘ ŽUVO VISO 60,000

Shanghai — Pranešimai iš Honano provincijos paduoda, kad eina smarkūs mušiai Tengfenge, tarpe nacionalistų valstybės cenzura ir sukilėlių Kuominčuno armijos. Pranešta iš Hankow, kad daug tukstančių sužeistų nacionalistų pulkų ir tiek pat Kuominčuno belaisvių sugrįžo nuo fronto.

Sie visi apsišėkimai rodo, kad dabartiniai mušiai yra smarkiausi kiek ikišioliai buvo. Militariška cenzura mėgina sulaukyti visas žinias, tai truksta smulkmenų.

Kiniečių pranešimai iš Hankow skelbė, kad Kuominčuno sukilėliai neteko 40,000 gyvybių ir nacionalistai 20,000. Iš Hankow japonai paduoda žinias, kad sukilėliai užėmė Lachokow, šiaur-vakarinę Hupeh provinciją ir privertė nacionalistų pulkus pradėti generalį pasitraukimą žemyn palei Han upę. Nacionalistai rengėsi Siangyang meista apginti nuo Kuominčuno sukilėlių.

GALI ĮVYKT POŽEMINIŲ TRAUKINIŲ STREIKAS

New York, N. Y. — Šešioliką tukstančių požeminių traukinių tarnautojų gal sustreikuoti kitos savaitės pradžioje. Ypatingai visas naujų tunelių statymo darbas bus nutrauktas. Sekmadienį įvyks didelis viešas susirinkimas Teutonic mure, prie 116 gatvės ir tuomet nubalsuos ar streikuoti ar ne.

Unijos vadai ėmėsi viršmėnų priemonių, kuomet požeminių tunelių kontraktoriai nepasiešė išpildyti unijos reikalavimus, neatbūdami trečiadienio streiką, kurs sutrukdė darbą naujame Grand Concourse požeminiu geležinkelio.

Ivairiose vietose jau darbininkų skaičius vis mažėja ir mažai darbo padaryta. Kontraktoriai mėgina gaut naujų vyrų užimt streikuojančių vietas, bet visvien nepasiseka jiems darbą toliau varyt.

Jei streikas įvyktų, milijonai dolerių būtų suvaržyti naujoje tunelių statyboje Brooklyne ir Bronkse.

JAU ISSPRESTA "LAŠINIŲ" BYLA

Po dešimt dienų sprendimo Kaune kariuomenės teismas spalio 26 dieną baigė "lašinių" bylą. "Lašinių" bylos faktas, prasidėjo 1924 m., kada tais laikais viena galingiausių valdančiųjų politikos partijų "ukininkų sąjunga", turinti prekybos imonę, padarė sutartį kariuomenės intendanturai statyti lietuviškus lašinius. Tačiau, kaip buvo patirta, lašiniai pasirodė esą ne lietuviški, bet amerikoniški, kurie buvo blogesnės rūšies ir žymiai pigesni. Tą faktą įrodė ant lašinių likusios amerikoniško antspaudu "U.S.A." žymės, kurios, matyt, liko nuo išskustų antspaudų, ant kurių buvo uždėti lietuviški.

Tik šių metų spalio 15 dieną prasidėjo šio seno nusikaltimo sprendimas, kurį, kaip esame minėję, vedė kariuomenės teismas. Byloje buvo patraukti atsakomybėn Ukininkų sąjungos direktoriai, lašinių tiekėjai ir kurie-ne-kurie dalyviai.

Teismas išteisino vieną ukininkų sąjungos tarnautoją ir du intendantūros žemu tarnautojus. Vienas intendantūros tarnautojas buvo pripažintas kaltu, bet nuo bausmės išlaisvintas pritaikinus amnestiją.

Teismas nuteisė šiuos asmenys: ukininkų sąjungos pirmininką Mikšį ir partijos vice pirmininką dr. Draugelį po 1 metų 3 savaites grąšos kalėjimo; partijos direktorius ir finansų reikalų vedėjas Petras Josiukas nuteistas 1 metus ir 2 savaitėm grąšos kalėjimo; antras finansų skyriaus direktorius Sakalauskas—6 mėn. 2 savaitėm paprasto kalėjimo; Marijampolės ukininkų banko direktorius Bergas—4 mėn. ir 2 savaitėm paprasto kalėjimo; šiaulių ukininkų s-gos skyriaus direktorius Soblys—6 mėn. paprasto kalėjimo.

Lašinių tiekėjai: Sergėjus Josiukas—4 mėn. ir Dovidas Friezinskis—3 mėn. paprasto kalėjimo.

Civilinis ieškinyas pripažintas apie 120 tukstančių litų sumoje. Prokurorui reikalaujant didieji nusikaltėliai: Mikšys, Draugelis ir P. Josiukas suimti ir uždaryti kalėjiman.

KASDIEN DIDELI STEBUKLAI MALDENE

Malden, Mass. — Nuo kelių savaitių jau suvirš 500,000 žmonių, vyrų, moterų ir vaikų apilankė stebuklingą vietą Maldene, kun. Patrick J. Power kapą, šv. Kryžiaus kapinėse. Kasdien atsiranda naujų stebuklingų pagėjimų.

Net ir naktimis žmonės lankėsi dideliais būriais. Vieną naktį net 20,000 minios priėjo prie šešiasdešimt metų senumo kapo išmelt paliuosavimo nuo visokių ligų. Iš visų Šv. Valstijų, Kanados ir ypatingai iš Naujos Anglijos tukstančiai žmonių atvyksta, kad patys pamatytų stebuklus. Kasdien atsilankusiųjų skaičius didėja. Išgirdę, kad Kardinolas O'Connell, Bostono Arkivyskupas atsilankė, žmonės dar dar daugiau atkreipė atydą. Kardinolas atsiskakė rektoriams pasakyt ką nors apie šį įvykį, vienok sakė, kad jo atsilankymas neturi oficialios reikšmės.

Protetonai, žydai ir net kiniečiai randasi tarpe lankytojų. Daug žmonių jau išgydyti nuo akumo, negirdėjimo, nebyliai prakalbėjo, daug paralyziuoti vaikai jau vaikščioja. Kasdien įvyksta dideli stebuklai.

Policija turi labai daug darbo užlaikyti tvarką šv. Kryžiaus kapinėse. Ypatingai rengiasi

prie neparasto didelio darbo sekmadienį, kada tikėtasi, kad atvyks labai daug žmonių. Maldeno majoras J. D. Devire davė įsakymą, kad visi kapinių darbininkai eitų specialės policijos pareigas. Bus parupinti reikalingi užtvapai, kad didelės minios eitų į liniją.

DR. ZAUNIS U. REIKAŲ MINISTERIS

Pranešama iš Kauno, kad Dr. Dovas Zaunius yra paskirtas Užsienių Reikalų Ministeriu. Dr. Zaunius yra kilęs iš Prūsų Lietuvos. Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerijos taryboje yra nuo 1918 metų. Jis yra buvęs Lietuvos atstovu Rygoje, Šveicarijose prie Tautų Sąjungos ir Čekoslovakijoje. Pastaruju laiku Dr. Zaunius buvo Užsienių Reikalų Ministerijos Generaliniu Sekretoriumi.

Lietuvos Pas. Amerikai.

MEKSIKOJE ĮVYKSTA RINKIMAI

Meksikos Miestas, — Policijos viršininkas Valentė Quintana paskelbė, kad visa policija ir visi ugniagesniai federališkame distrikte, iš viso 3,000, nuo šėtdienio po pietų bus prisirengę numalšinti bile sukilimą iš priešasties prezidento rinkimų sekmadienį. Federališkasis distrikatas tiktai aprūpinamas šiaja sargyba, bet kitose Meksikos dalyse pulkai mobilizuoti barakuose ir tenais bus laikomi iki po rinkimų, jei nebus pašaukti reikalui esant. Vidaus reikalų skyrius priminė visų valstybių gubernatoriams, kad jų pareiga yra užtikrinti saugumą visų politinių partijų nariams ir leisti visiems balsuoti kaip nori.

SOVIETAI GRAŽINO KAUNO MIESTO ARCHYVĄ

P. J. Puzinas, Kauno miesto muziejaus direktoriaus padėjėjas, šio mėnesio pradžioje buvo nusiųstas į Sovietų Rusiją susipažinti su muziejų tvarkymu ir pradėti derybas del Kauno miesto archyvo gražinimo. Maskvoje Puzinas aplankė ir apžiūrėjo ypačiai istorijos, etnografijos ir miesto (kommunalnyj) muziejus ir susipažino su jų muziejų tvarkymu.

Kauno miesto archyvo gražinimo reikalui per Lietuvos pasiuntinį Maskvoj J. Baltrušaitį derėtasi su sovietų vyriausybe ir galu gale gautas sutikimas išduoti archyvą. Be to, gautas sutikimas išvežti ir kitų Lietuvos miestų archyvus.

Archyvo iš viso yra apie 55 knygos. Pirmą knygą buvo prištos oda, bet, odos stokai esant, viršai buvo nuplėsti. Tuo budu dabar knygos yra ne kokiam stovy.

Spalio mėn. 22 ar 23 d. sudaryta komisija priėmė archyvą ir netrukus, tur but, bus pasiųsta į Kauną. Atvažiavo į Kauną SSSR karo attachė Lietuvai Kurdiomovas su savo padėjėju Fedorovu. Fedorovas nuolat gyvensias Taline, kur iki šiol SSSR karo atstovo nebuvo.

DU PLEČKAITININKAI SULAIKYTI

Washington, D.C. IX.5. (Elta) —Praneša, kad policija sulaukė du Plečkaitininku, Virsinską ir Sielauską, kuriedu atvykę iš Vilniaus apstoję Vievy, jiedu turėjo lieteraturos, keturius revolverius, dešimt granatų ir pragaro mašina. Sulaikytieji prisipažino, kad jų atvykimo tikslas buvo išplatinti literatūrą, susprogdinti karininkų ramovę ir kriminalinę policijos įstaigą. Instrukcijas ir pinigų gaudavo iš Paplausko.

Lietuvos Pas. Amerikai.

LIETUVIŲ KALBOS KURSAI RYGOJE

Rygoj jau nuo kurio laiko veikia latvių—lietuvių vienybės draugijos įsteigti lietuvių kalbos kursai, kuriuose dėsto gimnazijos mokytojai Raulinaitis ir prof. Plakis.

Susidomėjimas lietuvių kalba lietuvių visuomenėje gana didelė. Kursus lanko tokie žymūs žmonės, kaip mirusio poeto Rainio žmona rašytoja Aspazija, užsienių reikalų ministerijos spaudos viršininkas dr. Bilmanis ir daug aukštų karininkų.

LIETUVIŲ MOKYKLA TILŽEJE

Kaip praneša "Naujasis Tilžės Keleivis", Tilžėje seneniai atidaryta privatiška lietuvių mokykla, kurioje mokoma skaityti ir rašyti lietuviškai. Pamokos teikiamos nemokamai du kart po dvi valandas per savaitę.

LIETUVIŲ KALBA VILNIAUS UNIVERSITETE

Vilniaus universitete prasidėjo lietuvių kalbos paskaitos. Lektorius — kun. dr. V. Zajankauskas. Pažymėtina, kad Vilniaus—lietuvių krašto universitete lietuvių kalba dėstoma tik 2 kart į savaitę, ketvirtadieniais ir šėtdieniais nuo 2 iki 3 val. popiet.

PROF. A. VOLDEMARAS GRĮŽTA Į UNIVERSITETĄ

Buvęs ministeris pirmininkas prof. Voldemaras įteikė humanitarinių mokslų fakultetui dekanui pareiškimą dėl grįžimo universitetan, kuriame jis vėl dėstytis visuotinąja istorija. 17 d. pereito mėnesio Voldemaras laikė viešą paskaitą universitete tema "Lietuvos kultūriniai uždaviniai."

IRAKO PREMIERAS ATĖMĖ SAU GYVVASTĮ

Bagdad, Irakas—Abdul Muhsin, Irako Premieras ir Užsienių Reikalų Ministeris, rastas peršautas mirtinai. Jis atėmė sau gyvastį iš priešasties išmetinėjimu, kad jis buvo savo šalies išdavikas jos santykiuose su Anglija. Jo netikėta mirtis sukėlė didelį triukšmą Bagdade, nes įvyko labai dramatiškai.

Abdul Muhsin persišovė patšai namieje savo šeimos akyvaizdoje. Doktorai, kurie greit atvyko negalėjo nieko pagelbėti, tik pranešt, kad negyvas. Jisai buvo premieru ir Užsienių Reikalų Ministeriu nuo sausio 1928 metų. Šių metų rugsėjo mėnesy kada Anglija pranešė, kad atsisadžės mandato prieš 1932 metus ir leis Iraką stoti į Tautų Lygą, Abdul Muhsin sudarė naują kabinetą, kad būtų didesnis tautinis stiprumas. Karalius Feisal paskyrė jį tą darbą atlikt.

Jisai paliko savo sunui laišką kuriame taip rašė. "Irako žmonės silpni. Jie manė, kad aš išdavikas savo šaliai ir Anglų tarnas. Tai didelis pragaištis! Man reikėjo pakęst daug užgavimų ir išmetinėjimų kaip atlyginimą už mano pastangas suteikt laimės mano tėvynei! Laiško pabaigoje ragino jaunesnįjį žmogų parodyti savo ištikimybę karaliui Feisal. Teipgi prašė, kad atleistų už tą aktą. Politikos žinovai jautė neramumą, nes neužilgo turės įvykt pasitarimai su Anglija, po jos prižadėjimo, kad Irakas taps Tautos Lygos nariu.

Valdžia padarė formaliską pranešimą apie mirtį ir išreiškė viešą žmonių gailėstį ir nuliudimą.

LENKAI VARŽO LIETUVIŲ KALBĄ

Šiomis dienomis išdinė (Izba Skarbowa) Vilniuje pareikalavo iš Lietuvių Poliklinikos, kad per 4—5 dienas visos Lietuvių Sanitarinės Pagelbos Draugijos Poliklinikos knygos už buvusius 1928 mteus būtų perrašytos lenkų kalba, nes vestų lietuvių kalba knygų išdinė nepripažįstata. Be to, reikalaujama, kad visos knygos ateityje būtų vedamos lenkų kalba, kitaip išdinė uždėsianti mokesnį savo nuožūra. Vadinasi, susilaukėme, kad vidijiniame lietuvių draugijų gyvenime lietuvių kalbos vartot nėra galima.

KAUNE PER 9 MĖNESIUS BUVO 123 GAISRAI

Ugniagesių organizacijų sąjungos žiniomis. Kaune per š.m. pirmuosius 9 mėnesius buvo 123 gaisrai. Dumtraukių degė 30, mažų gaisrų — 73, didelių gaisrų — 20 ir bergždžių ugniagesių iššaukimų buta — 16. Nuostolių per šiuos gaisrus gyventojams padaryta 1,590,249 litų sumai. Degęs turtas buvo apdraustas ant 7,669,500 litų.

NAUJI SUSIRĖMIMAI PALESTINOJE

Jeruzalė—Palestinoje vėlei atsiraujino sukilimai per dviejų vaaudų kovą tarp Anglijos pulkų ir užpuolikių kuopų, Safede. Vienas kareivis mirė, bet nesužinota kiek nuostolių padaryta užpuolikams. Oficialiai pranešė, kad užpuolimas buvo gerai suorganizuotas. Pašaukta greitai pagelba iš artimos Rošpinos kolonijos padėjo anglams pergalėt sukilėlius. Be to, anglai vartojo ginkluotus karinius karus. Safede pirmiau buvo įvykę dideli mušiai tarpe Arabų ir žydų. Tuomet per visą Palestiną daug žmonių žuvo sukilimo laike.

ANGLIJOS NOTA PERDUOTA RUSIJAI

Maskva—M. Litvinovas gavo oficialį pranešimą, kad Anglijos parlamentas nutarė turėt ryšius tarpe Anglijos ir Rusijos. Norvegijos ministeris suteikė pranešimą, kuriame dar pažymėta, kad Anglija prašys sovietų sutikimo ambasadoriaus paskyrimė.

SVARBIOS ŽINIOS

Amerikos Lietuio Skaitytojams

Su šiuo 17 numeriu Amerikos Lietuvis Taps Savaitraščiu. Prenumeratos kaina Šv. Valstijose \$1.50; Užsieny—\$2.00

Amerikos Lietuvui virtus savaitraščiu, skelbiamas —

Naujų Skaitytojų Vajus,

kurią tęsis iki Naujų Metų.

Kas per tą laiką užrašys daugiausia naujų Amerikos Lietuvui skaitytojų, tas gaus žemiau pažymėtas dovanas:

- 1.—Waterman Fontaninė Plunksna, vertės \$5.
- 2.—Chilton Fontaninė Plunksna, vertės \$5.
- 3.—Vilniaus Albumą, vertės \$4.
- 4.—Lietuviškų Dainų su Gaidom ir Be, vertės \$4.
- 5.—Algirdo, Keistučio, Vytauto ir Basanavičiaus — Keturių Lietuvos Didvyrių Paveikslus. Kas savaitę tilps žinių apie vaju ir darbuotojus atskirame Vajaus Skyrūje.

PIRMA ir ANTRA DOVANA skiriama tiems, kurie užrašys nemažiau dešimt "Amer. Lietuvis" prenumeratų. Sekančias TRIS DOVANAS gaus tie, kurie užrašys nemažiau penkių prenumeratų.

Visi Amerikos Lietuio skaitytojai kviečiami pasidaryti del praplatinimo Amerikos Lietuio čia ir Lietuvoje. Amerikos Lietuvis yra vienintelis bartyvis Amerikos Lietuvių laikraštis, kurį turėtų kiekvienas lietuvis paremt, užsiprenumeruoti sau ir savo gimimėms Lietuvoje.

Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

NAUJAS TARPTAUTISKAS BANKAS

Baden—Baden—Šiois dienomis paskelbta taisyklės, kurias sudarė septynių finansų ekspertai naujam Tarptautiskui Bankui.

Bankas bus įsteigtas Baselio mieste, Šveicarijoje ir jo čarteris negalės but šalies pakeistas ar paliestas nė jokiū budu. Šveicarija prižadėjo, kad bankas bus paliuosotas nuo mokesčių ar taksų ant kapitalo rezervų ir pelno ir visos sumos bile kojos valdžios įdėtos bankan pagal Youngo pleną reperacijos užmokėjimams taipgi bus paliuosotas nuo Šveicarijos taksų.

Ivairių šalių centralinių bankų valdininkai gali but nariu naujos bankos valdybos komitete. Vienok negali turēt vietą valdiškame komitete nė joks egzektivyvis naris bile šalies ir nė joks tautinės legislaturos narys.

CARO RUMAI PAVERTSI Į POILSIO VIETĄ

Leningraads (P) — Buvusieji Aleksandro I rumai ant Kameny salos dabar pavertsi į poilsio vietas del raudonosios kariuomenės kareivių. Didžiausios svetainės teismabučiai tapo pakeisti į prolekcijų kambarys, krutamuosius teatrūs, užeigos, skaitymo ir poilsio rumus.

AMERIKOS LIETUVIO SKAITYTOJŲ ŽINIAI

Amerikos Lietuvių pradėjus leist kas savaitę, padidėjo ir jo išlaidos, todėl meldžiame visų Amerikos Lietuio skaitytojų pasinaujinti savo prenumeratas ir taipgi savo gimimėms Lietuvoje. Kiekvienas užrėžinis numeris turi but apmokamas krasaženkliais ir už dyką siuntinēt nėra galima. Jau daugumas Amerikos Lietuio prenumeratų kaip čia taip ir Lietuvoje yra pasibaigę, ir nepasinaujinus dabar, jų siuntinėjimą busime priversti sulaukyti. Bet mes to nenorėtume daryti; mes norėtume, kad kuo plačiausiai lietuvišką spauda lankytų savuosius kaip čia Amerikoje taip ir užrėžy.

Amer. Lietuio prenumerata, Šv. Valstijose \$1.50. Užsienyje —Lietuvoje \$2.

Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

LIETUVOS ŽINIOS

Vilniui Vaduot S-gos Suvažiavimas

Spalio 12 ir 13 Kaune įvyko Vilniui vaduot sąjungos ketvirtas skyrių atstovų suvažiavimas. Suvažiavime dalyvavo 135 atstovai ir apie 50 svečių, jų tarpe švietimo ministeris p. Šakėnas ir teisingumo ministeris p. Žilinskas.

Suvažiavimą sveikino Respublikos Prezidento vardu dr. Grauzinis, vyriausybės vardu švietimo ministeris Šakenis, šaulių sąjunga, universitetas, visuomeninės organizacijos, studentų korporacijos ir pavieniai asmenys.

Po sveikinimų buvo padaryti centro valdybos pranešimai. Iš pranešimo matyti, kad šiais metais sąjunga pajamų turėjo dvigubai daugiau. Pajamų buvo apie 43,000 litų, išlaidų arti 34,000, kasoje liko per 9,000 litų. Išleista daugiausia vilniečiams šelpit ir propagandai.

Sąjungos narių skaičius žymiai padidėjo. 128 metais buvo 141 skyrius su 6,000 narių, o dabar yra 191 skyrius su 10 tukstančių narių. Propagandai sąjunga šiemet išleido 360 tukstančių įvairių lapelių. Be sąjungos organo "Musų Vilnius" išleista "Vilniaus Baro"—4,000 egzempliorių ir "Lietuva kankinė"—5,000 egz. Be to, platinama Vilniaus lietuvių spauda ir palaikomi santykiai su lenkų pavergtomis tautomis.

Revizijos komisija, peržiūrėjusi visus pajamų ir išlaidų dokumentus, rado viską tvarkoje.

Vėliau prasidėjo skyrių atstovų pranešimai. Kadangi daugiausia kaip 100 atstovų pranešimai būtų ilgai užsitęšę, tai po trijų pranešimų jie buvo nutraukti. Po pranešimų buvo svarstyti ateities planai ir įvairūs sumanymai. Kitiems metams samata numatyta 70,000 litų. Suvažiavimas priėmė visą eilę sumanymų ir rezoliucijų.

Posėdžiams pasibaigus, Vytauto bažnyčioje kan. Tūmas atlaikė pamaldas ir pasakė suvažiavimo dalyviams gražų pamokslą. Pamaldų metu buvo pašventinta Vilniui vaduot sąjungos vėliava.

Po pamaldų posėdis buvo tęsiamas. Pakeisti įstatai ta prasme, kad sąjungos nariais galės būti ir ne lietuviai, kurie supranta Vilniaus vadavimo reikalą. Išrinktas centro koimtetas, kurį sudaro: M. Biržiška, prof. Žemaitis, dr. Lapinas, dr. Purickis, kan. Tumas, inž. Sližys ir V. Uzdavinys.

Suvažiavimas sveikino respublikos prezidentą, ministrų pirmininką, brolius vilniečius, šaulius ir kariuomenę.

D-RAS JUOZAS PAJAUJIS ISVAŽIAVO UŽSIENIŲ

Dr. Juozas Pajaujis, išpildydamas jam pastatytas sąlygas, išvyko spalio 3 dieną užsienin. Kol kas d-ras Pajaujis nuvyko į pietų Prancūziją ir gal but apsigyvens, kuriame nors universitetiniame mieste, kad tęsus šiuo liuosu laiku kai kurių dalykų studijas.

LAIVŲ JUDEJIMAS

KLAIPĖDOS UOSTE Paskutinėmis dienomis jau pradeda iš Klaipėdos uosto vežti linų ir javų. Į Karaliaučius išvežta apie 600 tonų rugių. Per paskutines dvi savaites į uostą įplaukė 36 laivai su 24,250 tonomis prekių. Daugiausia atvežta druskos, žibalo, anglių, įvairių mašinų, trąšų ir t.t. Per tą patį laiką išplaukė 30 laivų su 5450 tonomis prekių. Daugiausia išvežta medžių, sviesto, kiaušinių, degtukų ir t.t.

MOKESTIS UŽ MOKSLĄ

Ministerių kabinetas 1929—1930 mokslo metams švietimo ministerijos laikomose mokyklose nustatė tokį mokesčių už mokslą: vidurinėse amatų mokyklose reikės mokėti per visus mokslus metus 25 lt., vidurinėse bendrojo mokslo mokyklose 75 lt.; aukštesnėse bendrojo mokslo mokyklose 150 lt., meno mokyklose per mokslų metus 100 lt., muzikos mokyklose 200 lt., mokytojų seminarijose 100 lt., buhalterijos kursuose per mėnesį 25 lt., universitete bendrojo mokslo per metus 200 litų.

KA NUTARĖ VILKAVISKIO KUNIGŲ KONFERENCIJA

Tarp ko kito, buvo nutarta, kad: 1). Kur galima leisti mokytojų tikybą mokyt, ten tiksliau bus jam pavesi ir tikybos dėstyti, jeigu kunigas numato negalėsias reguliariai lankyti mokyklos ir del tos turėsias daug pamokų praleisti. Už tat kunigas turi aplankyti kiekvieną parapijos mokyklą ne mažiau kaip keturis kartus metuose ir prižiūrėti, kad jose tinkamai būtų dėstomas tikybos mokslas.

2). Mokytojai, kurie atsisako pasirašyti ligšiol praktikuojamą pasirašymą, kad nepriklausys prie jokių priešingų Katalikų Bažnyčiai organizacijų ir kad eis kataliko pareigas, neturi teisės gauti/leidimo tikybai dėstyti. Visi (tai reikia išaiškinti tėvų komitetams, o jeigu būtų reikalo, ir iš sakyklos bažnyčioje.

3). Jeigu mokytojas negauna leidimo tikybai dėstyti, o kunigui reguliariai lankyti mokyklą neįmanoma, tai tėvų komitetas turi kreiptis į švietimo Ministeriją, kad skirtų jų mokyklai kitą mokytoją, kuris galėtų tikybą dėstyti.

4). Kunigai turi palaikyti su mokytojais artimus draugingus santykius.

5). Kunigai neturi teisės savo nuožiūra mokslo metu atitraukti vaikus iš mokyklos katekizacijai.

EKSPORTAS — IMPORTAS

Centralinio statistikos biuro pranešimu, Lietuvos eksportas rugsėjo mėn. siekė 26,2 milijonus litų, o importas — 27,3 milijonai litų. Tokių būdu, importas buvo didesnis už eksportą 1,1 milijonu litų.

SUSEKĖ VAGILIŲ ORGANIZACIJĄ

Kriminalė policija susekė Kaune nepilnamečių vagių gaują, kurioje dalyvavo vaikai iki 14 metų amžiaus. Jauni vagys buvo sugauti nusikaltimo vietoje, kada mėgino apvogt vieną važiuosią traukinėliu moterį. Sulaikyti keturi vaikėzai ir viena mergaitė.

Lietuviai Amerikoje

Buenos Aires, Argentinoj

Nuo jaunų metų skaičiau "Amerikos Lietuvių". Man siuntinėjo giminės iš Amerikos ir buvo labai malonu, kad rašo tiesą, yra bepartysis ir be to talpina daug įdomių straipsnių. Argentinoje gyvenu jau beveik vieną metą, gi čia nerandu nė vieno rimto laikraščio, nors ir eina lietuvių kalba apie keturi ar penki. Visi skelbiai, kad gina vien darbininkų reikalus, o jie kaip tik nieko daugiau neparašo kaip tik šmeižia vienas kitą, tad nėra ką skaityti.

Aš kaip Lietuvos šiuomi krepiausios ir savo tautiečius, kad malonėtų man pranešt kiek kainuoja Amerikos Lietuvis prenumerata metams. Tikiuosi, kad mano prašymą neatmesite ir duosite greitą atsakymą. J. P.

Philadelphia, Pa.

Kelios savaitės atgal tilpo iš Philadelphia žinutė Amerikos Lietuvių apie apvogimą miesto rotušės, kur visi valdininkai randasi. Toje dienoje apvogė taip, kad vagių niekas nepatėmijo, bet neilgam! Po dviejų dienų surado kaltininkus, kurie pasirodė esanti tie patys namiečiai darbininkai. Vienas A. Hamilton, gi kitas J. Tittermarry prisipažino kalte. Už \$4,131. pasisavinimą gavo nuo aštuoniolikos iki devyniolikos mėnesių kalėjimą. Suprantama, kaip namiškiams, taip ir tokia menka baudmė tapo uždėta.

Pereitą metą gruodžio 20-tą dieną, negras įniršęs nužudė savo moterį ir pereito mėnesio pabaigoje pasodinò jį užtai į elektrinę kėdę, kur ir neteko gyvybės. Daug yra tokių liudnų atsitikimų.

Nors jau pirmiau minėjau apie vagių atsilankymą į namus, bet vėl paminėsiu. Viename Philadelphia priemiesty viena moteris mirė po vagies atsilankymo į namus. Jos vyras išėjo pas dentista. sugrįžo vėlai ir rado pilną kambarį sudaužytų lėkščių, bliudų, kedes išvartytas. Moteris gynėsi kuomi ga-

lėjo ir koliai galėjo, bet piktdarys — vagis ant tiek moterį sužeidė, kad diena praėjus ji mirė. Reikia daugiau apsisaugot nuo tokių piktdarių. B.

Scranton, Pa.

Juozo Babravičiaus Koncertas Spalio 25 dieną, Junior High School Auditorium, įvyko p. Babravičiaus koncertas, kuris nusisekė visais atvejais: viena, dainininkas savo užduotį gerai atliko, antra, žmonių buvo, palyginant, pagal kitus parengimus, gana daug. Viso bilietų parduota 461. Ši salė turi 1,200 sėdynių, todėl, žiūrėtojams gal atrodė gana mažai publikos, bet visai ne. J. Babravičiui liko gražaus pelno, nors tiesą sakant, turėjo but pilna salė žmonių, bet kad musų ne visi tautiečiai įvertina operos dainininkus, tai mes tik galime, apgailėstaut.

Reikia atiduot kreditas Binghamtono lietuviams, nes kada jie pamatė laikraščiuose, kad Babravičius dainuos, tai atvažiavo viso 20 žmonių, ir visi rinkiniai inteligentiški žmonės. Buvo keli iš Wilkes Barre ir Pittstono, bet šie visi nepersevrė vieno Binghamtono.

Babravičiui programą išpildyt padėjo Galinienė,—vietinė kuri taipgi gana gerai padainavo.

Winnipeg, Manitoba, Kanadoje

Winnipegė Mažai Darbų Šiemet Kanadoje javų derlius buvo apie 40 nuosimėlių mažesnis negu pernai. Del to ukinin-kai žiemai darbininkų mažai tesamdė; iš rudens irgi anksti atleido. Geležinkelių bendrovės taip pat veik 2 mėn. anksčiau atleido darbininkus negu pernai. Pačiame mieste darbas gaut labai sunku. Į miškus šiemet, gal ir daugiau darbininkų reikalauja, bet matydamos didelę bedarbę, bendrovės sumažina užmokesnį, bent, pernai per mėnesį su valgiu ir butu (kempė) mokėjo \$35—\$40, o šiemet tik \$25—\$30 ir labai toli nuo Winnipeg, net iki \$20—30. Kelionės išlaidas ir patys darbininkai turi užsimokėt. Rytinėj Ontarijo provincijos daly, girdėt moka kiek brangiau. T.

SVEIKATA

LIGONIO PRIEŽIURA

Šiandien kiekvienas žmogus turi žinot kaip prižiūrēt ligonį. Visų pirmiausia ligonio kambaris privalo turēt kelius langus, kad lengvai būtų galima išvėdyt. Siaura, aukšta lova geresnė už plačią, žemą lovą. Kurie prižiūri ligonį turi švariai užsilaikyti, dėvēt tokius drabužius, kurie lengvai išskalbiama. Reikia nuolat plaut rankas. Ypatingai po padavimui ko nors ligoniu.

Ryte reikia nuplaut ligonio rankas ir veidą. Žepetuku dantis apvalyti ir išskukuot plaukus. Šukuojant plaukus reikia paduškas abrusu apsaugot. Moterų plaukus gerai sugarbinuot. Kur galima reikia lovą kasdien apmairyt. Patartina vartot maštą arba daugiaug guminės materijos po paklode, kad matrasą apsaugot.

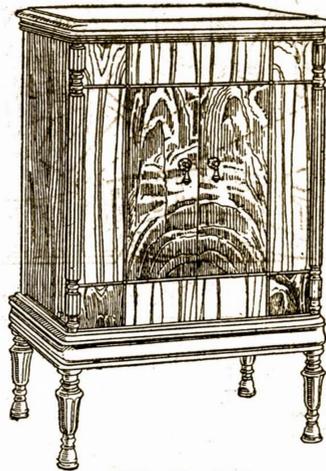
Apmairant paklodę reikia ligonį paguldyt ant vieno šono lovos, nuimant paklodę nuo ligonio apeistos vietos ir naują paklodę uždēt. Ligonį paguldyt ant naujos paklodės ir paklodę per visą lovą aptaisyt. Tą lengva atlikt be ligonio atidengimo. Pirm negu uždėsi kaldras ant ligonio, uždėk kitą švartą paklodę ir ant tos paklodės kitus užklodžius.

Kuomet ligonis nupraustas nutrink jo pečius alkoholiu arba su "cold cream." Tas neduos skauduliams užpult. Svarbu, kad ligonio viduriai ir inkstai nors sykį į dieną veikty. Gerai duot ligoniui daug vandens gert.

Jeigu ligonis reikalauja patartina duot karšto vandens bonką. Įpilant karštą vandenį į bonką, reikia bonką apdengti, kad neapdegytų ligonį. Bonką pusiau pripildyk ir povaliai orą išspausk.

Normalė pulso rata yra tarpe 72 ir 80 augsiems ir nuo 105 iki 120 vaikams. Iškvėpimas yra 18 minutų. Normalė temperatūra yra 98.6 laipsniai Fahrenheito ir 37 laipsniai Centigrade. Jeigu temperatūra yra

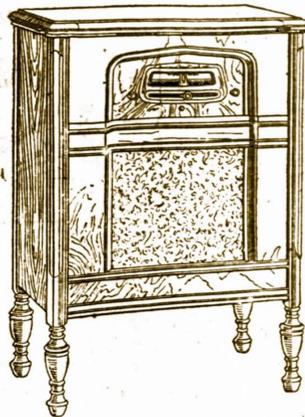
PASAULIO ŽYMAUSIŲ ARTISTŲ KONCERTAS JUSŲ NAME! NAUJA VIKTORO RADIO ELEKTROLA

RE-45—\$295.

Ši moderniška Radio Elektrola vėliausias išradimas. Be jokio vargo galima dabar namie turēt žymiausių artistų koncertus — nereikia lankyti teatrų ar svetaines. Puikus programai iš svetur girdėtis per radio — gi tik reikia uždēt lietuvišką rekordą ir klausytis savo tautos dainų, šokių, maršų ir kalbų. Visi dabar perka šias naujas Viktoro Radio Elektrolas.

Kam eit pas žydus ar lenkus, kuomet pas savo tautos žmogų galima gaut pigiau ir geresnį patarnavimą. Kainos nuo žemiausio laipsnio iki virš \$300.

R-32—\$150.

Amerikos Lietuvis Krautuvėj, 14 Vernon St. Worcester, Mass.

Dr. Pr. Puskunigis

4 LAFAYETTE ST. Tel. Park 4643

Valandos: 2—3 ir 6—7

Panedėliais ir Utarninkais No. Grafton'e Tel. Grafton 188 Ring 14

Vienatinis Lietuvis Gydytojas Worcesterj

Dr. Juozas Landžius (SEYMOUR)

51 Providence St., Worcester, Mass.

Ofisas atidarytas: nuo 2 — 4 popiet; nuo 7—9 vakare. Tel. Park 5873

DR. TESSMER

Dentistas

308 MAIN STREET Worcester, Mass.

(virš Iver Johnson krautuvės) Tel. Park 3310

Park 2470 Res. Park 4225-R

Ben. Mendelsohn

ADVOKATAS

u registruotas notaras Lietuvos atstovybėje. Atlieku visus legaliskus darbus kaip Amerikoje taip ir Europoje.

390 Main St., Room 931-932 Worcester, Mass.

STAYMAN'S
Didelis Centras Pasirinkimui Kepurių ir Kaklaraišių
STAYMAN'S
Kampus Front ir Trumbull Gatvių Worcester, Mass.

Real Estate
PARDUODAM ir MAINOM NUOSAVYBES
Joe Kadis
95 Green St. Worcester, Mass.

KONTRAKTORIUS
Peter Katauskas
71 PENN AVE. WORCESTERYJE Tel. Cedar 5619 J.

Budavojam naujus namus ir taisom senus, taipgi pastatom garadžius. Cemento darbas, tai musų specialiskumas. Visą atliekam sąžiniškai už prieinamą kainą. Reikale plenus patys padarom ir suteikiam gerus, praktiskus patarimus.

JOSEPH J. DIRSA
LIETUVIS GRABORIUS

Teikia patarnavimą laidotuviem ir išrandavoja automobilius vestuvėms ir kitokiems pasivažinėjimams.

GYVENIMO VIETA—194 Millbury St. Tel. Cedar 4953 3rd floor

OFFICE FUNERAL HOME 212 Millbury St. Worcester, Mass. Tel. Park 2756

DOLLAR Laundry
Savininkas E. Slavickas

Išskalbia visos savaitės žingūt kuo gražiausiai, už \$1.00. Gerai, švariai išskalbia drabužius ir pristato į namus.

Lietuviška Skalbykla 5 SEYMOUR ST. Tel. Park 314 Worcester, Mass.

VIENTELE WORCESTERIO LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ IR PINIGŲ SIUNTIMO AGENTURA

PARANKIAUSIAS KELIAS LIETUVA

Parduodam Laivakortes keliaujančiams į Lietuvą ir atgal. Pagelbėsime išgant Pasus, Vizas, Sugrįžimo Leidimus, Afideivitus ir įvairius kitus dokumentus. Siunčiam pinigus Lietuvoje, Doleriais arba Litais. Visus viršminėtus reikalus atlieks Jums Juzė Leonaitė, viena iš prityrusių lietuvių, kuri pati neseniai važinėjo Europoje ir žino visas kelionės smulkmenas. Gali užtvirtint svarbius dokumentus Notary Public antspauda. Kam eit pas svetimaučius, ar po stubas landyt pas bile kokį agentą, kuomet jūs galite kreiptis į tikrą, autorizuotą agenturą—pas saviškius, kur gausit daug geresnį patarnavimą ir savo prigimtoje kalboje. Tel. Park 5 318 AMERIKOS LIETUVIS, 14 Veronon St., WORCESTER, MASS.

Amerikos Lietuvis

The American Lithuanian Weekly published every Thursday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata S. V. \$1.50 In Foreign Countries ..... 2.00 Single copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, eina ketvirtadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. \$1.50 Užsienioje ..... 2.00 Atskiri egzemplioriai .... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

D.L.K. VYTAUTO 500 M. JUBILIEJUS

Esame jau girdėję, kad visoje Lietuvoje 1930 metais bus iškilmingai apvaidžiojamas 500 metų mirties sukaktuvio jubiliejus vieno didžiausių XV šimtmečio Europos galiunų — Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio, sunauso Kęstutis ir Birutės, kuri anot dainos "nebuvo joki karalaitė, bet iš Palangos vardienė mergaitė." Didžiojo Vytauto vardas tebeturi Lietuvių Tautai milžiniškos reikšmės tautiška politiniu atžvilgiu: jo drąsus, kartais rizikingi ir netikėti žygiai užimponavo visai Europai 14-to šimtmečio gale ir 15-to šimtmečio pradžioje, o Lenkijos politikai buvo Vytauto į kampa suvaryti. Nors Vytautui ir nepasisekė ant visados sunaikinti Lenkijos diplomatų ir silpnabūdžio Jogailos Lietuvai užnertos kilpos pavidale 1385 metų Krėvės Unijos, bet Vytautas tą unijos kilpą buvo sukąpojęs ginklu iš Jogailos Lietuvos nepriklausomybę, ir mirė 1430 metais su idėja, kad Lietuva negali priklausyti nuo Lenkijos. Todel Vytautas yra suvienytos Lietuvos Tautos ir Lietuvių apgyventų žemių nepriklausomybės simbolis. Vytauto vardas yra įkvėpimo šaltinis nun atgimusių Tėvynės valstybės vyrams, mūsų kariuomenei, mūsų visuomenėi. Vytauto vardas minimas ir tebedainuojamas mūsų kaimo dainose. Neveltui savo himne giedame: "Iš praeities Tavo sunus te stiprybė semia."

Didžiojo Vytauto darbai ir nuopelnai Lietuvių Tautai bus įvairiais būdais įvertinami ir minėjami ateinančiais metais. Visa Lietuva dalyvaus tame paminėjime: visuomenė, kariuomenė, ir Respublikos valdžia. Musų politikai, strategai, ekonomistai, juristai, literatai bandys nušviesti Vytauto reikšmę kaip administratoriaus, karžygo, diplomato, ir Tautos Vado. Jo atminčiai pagerbt yra sumanyta eilė kultūriškų darbų: Tautos Muziejus, viešos skaityklos bei moksleiviams stipendijos, ir ypač Vilniaus krašto lietuvių apšvietos įstaigos. Musų skulptoriai planuoja jam paminklus statyti, mūsų poetai rašys jam himnus kaip Vilniaus Didvyriui, kuris savo laiką buvo iš Vilniaus išvijęs lenkų kariuomenę ir kurio kaulai ir pūnė dar išsisi Šv. Stanislovo Katedroje, de ja, vėl į lenkų nagus pakluvusiam Vilniui.

Tiems visiems patriotiniams sumanymams vykdyt neužtenka gerų norų, bet reikia ir darbo ir lėšų. Todel mobilizuojamos visos kultūrinės pajėgos ir dedamos aukos. Lietuvos visuomenės veikėjai, po savo kasdienio darbo randa laiko ir nesigaili energijos ruošyti vytauto Jubiliejus iškilmingai. Nėra tai daroma vien pasididžiavimo dėlei. Tati tiesiamas kelias į Vilnių.

Akivaizdoje to viso, Amerikos Lietuviai, visados buvę savo senos Tėvynės laisvės kovotojų pirmutinėse eilėse, suprantama nepasiliks kaip šalti žiurėtojai. Jau yra girdėti vienu-kituru susirūpinimo ir pastangų organizuoti, ir tam tikslui tvirti galimus visuomeninius komitetus didesniuose išėjimo centruose, prie jų prisidedant jaunimo organizacijoms ir pritraukiant mažesnes apylinkės kolonijas. Tam darbai jau tikrai atėję laikas. Mes, šiuo dienų Lietuviai, kokioje pasaulio šaly negyventum, neprivalome užmiršt

tos tiesos, kad, jeigu ne Vytauto sunkios kovos su lenkais ir vokiečiais, gal mes šiandien būtumėm beęs palaidoti, kaip kad senovės Lietuvių giminės — jotvingiai ir prusai.

Tegu tat visos gyvosios lietuviškosios ieigos, nepaisydamos kliučių, vienybėje, amerikiečiams pritrinkamu būdu pagerbia tą didį ir garbingą vyrą, kuris visą savo amžių padėjo del Lietuvos vienybės ir laisvės.

P. Žadeikis

Lietuvos Gen. Konsulas

Amerikos Mokyklos

Kiekviena iš visų 48 valstijų turi savo atskirą sistemą mokslui. Federalė valdžia neturi kontrolės, ant viešų šios šalies mokyklų. Taigi mokslas yra kiekvienos valstijos atsakomybė. Kiekvienos valstijos legislatoras turi rūpintis pridurti sistemą mokiniui visų tos valstijos vaikų. Paprastai, yra Valstybės Mokslo Komisija ir Valstybės Mokslo Departamentas. Komisija kontroliuoja valstybės mokslo programą kaip pažymėta jos konstitucijoje ir įstatymuose. Jos visi žygiai yra legislatyvi. Vienok, Valstybės Mokslo Departamentas yra Komisijos dirbantį kumas, ir jo viršininkas, Valstybės Mokyklų viršausias aficieris turi išpildyti visus Valstybės Mokslo Komisijos nutarimus. Valstybės Mokslo Komisija susideda nuo penkių iki devyntų narių, kurie renkami nuo penkių iki septynių metų.

Valstybės Mokslo Departamentai, kiekvienas atskirai išsivystė, paraleliai su Valstybių Mokslo Komisijom, darbas, kurių rišasi su Valstybės pradinį ir angsčiau mokyklų administracijom. Departamento galva, kartais vadinamas Valstybės Viešo Mokslo Prižiūrėtojas arba Mokslo Komisijonierius paprastai išrenkamas balsavimu. Šiose valstybėse gubernatorių juos renka, aštuoniese Valstybės Mokslo Komisija.

Kaip pirmiau sakytą, kiekviena valstybė kaip visa yra legalė vienuotė moksle, bet administracijos reikalais kiekviena valstybė paskirsto nekurius atsakomybes atskiroms vienuotėms. Vietinė vienuotė turi palaikyti mokyklas, sutinkant su Valstybės Mokslo Departamento nurodymais, ir tikra vertė mokyklas, kurią ji prižiūri pasirodys iš vietinių aplinkybių, interesų ir darbų. Beveik visose valstybėse inkorporuoti miestai yra nepriklausomos mokyklų vienuotės. Miestai neberenka mokyklų viršininkų balsavimu. Patyrimas pamokino, kad toks viršininkas turi but atsakomas mokslo komisijos renkamas, lygiai taip, kaip didelių organizacijų direktorių komisija renka savo egzektivyvius komitetus.

Suv. Valstijose randasi labai daug mažai apgyventų vietų, kur randasi tik mažos mokyklos. Šio šaly yra 180,000 mokyklų, kiekviena iš jų turi tik vieną mokytoją. Vienok tokių mokyklų skaičius nuolat mažėja; 8,500 jų buvo uždarytos 1920—22 metais. Jos pradeda augt į didesnes mokyklas arba esti sujungiamos su kitomis mokyklomis. Dabartiniu laiku randasi apie 12,500 sujungtų mokyklų, kurios susidaro iš kelių mažesnių mokyklų. 1921—22 metais, buvo suformuota 1,628 tokių mokyklų. Tokios sujungtos mokyklos yra daug pasekmingesnės, negu tos, kurios turėdavo vieną mokytoją. Nekurius valstijos parupina vieną ar daugiau aukštesnių mokyklų, kurios veikia atskirai nuo žemesnių mokslių ir yra užlaikomos visos valstybės mokesčiais.

MOKYKLŲ UŽLAIKYMAS

Pinigus mokykloms parupina valstybės pavietos, miesto apskrčiai ir mokyklų apskrčiai. Visose valstybėse viso iškaščio dalį valstybė turi panešt. Vienok didžiausią dalį turi parupinti vietinių mokyklų vietovė. Nekuriose valstijose šiuos pinigus sudaro pavietos mokesčiai; o kitose prie pavietos mokesčių reikia dar priskaiyti specialius mokyklų apskrčių mokesčius. Valstybė suima mokykloms pinigus iš įvairių šaltinių. Yra tam nuolatiniai fondai. Valstybės mokyklų taksai, pinigai kuriuos valstybė paskiria mokykloms ir keletas kitų šaltinių, kaip korporacijų taksai, jeigu

taksai ir aliejaus taksai. Nuolatinis fondas įgyjamas pardavus mokyklų žemes. Šios mokyklų žemės yra Suv. Valstijų žemės Kongreso Aktais duotos valstybės viešo mokslo naudai. Nekuriuose atsitikimuose Valstybės paskiria žemes mokykloms taigpi. Išskyrus Naująją Angliją ir keletą kitų Valstijų, kur civilė valdžia ir mokyklų valdžia yra ant miesto apskrčių vienuotės pamato, pavietis turi užlaikyti visas tokias mokyklas. Jei valstybė prigelbsti pinigais, tuomet lygios mokslo progos duodamos visoje valstybėje. Kuomet vietinė vienuotė pasiekia aukščiausį taksavimo laipsnį ir dar neišgali užlaikyti mokyklų, atstovybė prigelbsti ir parupina reikalaujamus pinigus.

Yra dvi svarbios priežastys, kodėl valstybė taip daro: Kiekvienoje valstijoje dabartiniu laiku, vaikams daroma didelė skriauda delto, kad nėra užtekinamai mokslo progų. Iš priežasties įvairių aplinkybių ir daug kitų priežasčių, turtais nėra lygiai paskirstomas. Nekurius aplinkės mokyklos gali užlaikyti labai mažais taksais, delto, kad ten randasi labai daug taksuojamų nuosavybių, o kitos aplinkės gaunančios labai didelius taksus, negali mokyklų užlaikyti.

1922 metais 76.6 nuošimtis mokyklų iškasčių Suv. Valstijose buvo pakeltas vietiniais taksais ir paskyrimais, 14.6 nuošimtis valstybės taksais ir paskyrimais, 1.5 nuošimtis iš kitų šaltinių. Nuošimčių paskyrymams valstybėse labai skiriasi. Pav., Delaware valstybė sukėlė tik 5.5 nuošimčius mokykloms pinigų vietiniais taksais ir naskyrimais ir 92.8 nuošimčius valstybės taksais ir paskyrimais. Kansas valstija gavo 79.8 nuošimčius mokykloms pinigų iš vietinių taksų ir paskyrimų ir tik .07 nuošimčius nuo valstybės taksų ir paskyrimų. Wyoming valstija užmokėjo \$14.7 nuošimčius visų mokyklų iškasčių iš nuolatinio fondu ir mokyklų žemių išnuomavimo, o New Yorkas, Pensylvaniia ir keletas kitų valstijų tokių jeigu neturi.

MOKYKLŲ LANKYMAS

Sulig Suv. Valstijų cenzo, Suv. Valstijų gyventojų tarpe 5 ir 17 metų amžiaus 1925—26 metais buvo 30,000,000. 21,000,000 vaikų lankė viešas mokyklas, o 2,143,000 vaikų lankė privačias mokyklas, 3,758,000 viešas ir 296,000 privačias aukštesnes mokyklas ir 267,000 ko merciališkas mokyklas. Studentų Amerikos universitetuose ir kolegijose 1925—26 metais buvo 821,000. 78,000 studentų slaugių mokyklose 284,000 mokytojų kolegijose ir apie 1,000,000, vakarinėse mokyklose visokių rusių. 200,000 industriališkos mokyklose. Mokytojų įvairiose mokyklose yra apie 1,000,000. Užlaikyti ir vest tas mokyklas kaštuoja apie \$2,745,000,000. ir mokyklų turtais da siekia \$8,125,000,000.

Visos valstijos dabar turi įstatymus, kurie rišasi su mokyklų lankymo problema, ir parupina priverstiną mokyklų lankymą vaikams tarp paskirtų amžių. Priverstinio mokyklų lankymo įstatymai, taip pat turi turēt tam tikrus parupinimus išpildymui. Ši atsakomybė uždėdama valstijų viršininkams, apskrčio ir pietiniam viršininkams įvairiose valstijose.

Priverstinas mokyklų lankymas labai skiriasi valstijose. 14 valstijų vaikai turi lankyt mokyklas tarp 7 ir 16 metų amžiaus, 11 valstijų tarpe 7 ir 14 metų amžiaus, 4 valstijose tarp 8 ir 14 metų amžiaus. Laikas, kuriame vaikai turi lankyt mokyklas per metus taigpi skiriasi valstijose. Nekuriuose valstijose tereikalaujama tik 16 savaičių. Kitose mokyklose turi lankyt visą pilną mokyklos laiką ir tol kol užbaigiami visi 8 pradinės mokyklos skyriai. Kartais amžių apribojua valstija.

Geriausi įstatymai yra tie, kuriose valstija ir apskrčio viršininkai priverčia klausyt o ne tie, kuriuos vietinių apskrčių viršininkai sudaro, išskyrus miestus; įstatymai turi reikalaut nuolatinį mokyklų lankymą per pilną mokslo metų; ir jie turi reikalaut užbaigimą pradinės mokyklos, nežiurint koks būtų amžius. Yra palinkimas reikalaut pilno laiko lankymą visų vaikų kol jie sulaukia 16 metų amžiaus ir tik dalinai lankyt mokyklą, kol pasiekia 18 metų.

ZENGIANT PRIE MOKSLO

APIE ŽVAIGŽDES

Pastovios žvaigždės yra tikrumoj saulės kaip ir mūsų saulė, nors daug iš jų yra didesnės ir karštesnės. Jos visos yra labai toli.

Reik atmint, kad saulė yra vienintelė žvaigždė mūsų solarinėje sistemoje. Puikios artimos žvaigždės, kurias mes visi žinome geriausia yra planetos: Merkurus, Venera, Marsas, Jupiteris, Saturnas ir kiti. Šie kunai sukasi aplink mūsų saulę lygiai kaip žemė ir techniškai jie visai nevadinami žvaigždėmis.

Toliausios pastovios žvaigždės apie kurias mes žinome yra taip tolimos, kad šviesa, kuri keliauja veik du šimtu tukstančių mylių į sekundą, ima daugiau milijonų metų ateit nuo jų pas mus.

Ir vienok, šių laikų astronomai, su teleskopu ir spektroskopu pagelba turėjo galės ranka ištiest į šią plačią erdvės gelmę ir apsarstyt ir matuoti žvaigždes. Jie galėjo net ir parodyt iš ko žvaigždės padarytos ir darodyt, kad pas jas randasi tie patys chemiški elementai, kuriais mes apsipazinę čia pasaulyje.

Visos žvaigždės nuolata juda. Jos laksto erdvėje kaip mūsų spiečius dideliame kambaryje. Tiktai tas faktas, kad jos yra per daug toli nuo viena kitos ir todėl jos nesuduria su viena kita. Astronomai mano, kad vieną kartą, atsuorai ar dešimt bilijonų metų atgal, mūsų saulė ir kita žvaigždė priejo per arti saugumui ir kad šis susirėmimas priverstė saulei numest medegos kruvas. Iš šių pasidarė planetos.

KOKIO DYDŽIO YRA PASAULIS? Daktaras Harlow Shapley padarė vėliausį ir geriausį skaitliavimą, tokį: visų žvaigždžių grupę, kurią galima matyt teleskope ir kurią astronomai vadina "paukščių keliu", yra apie 300,000 šviesos metų nuo vieno šono į kitą. Tas reiškia apie 1,764,000,000,000,000 mylias. Mes dabar žinome, kad iš lauko tu minėtų mylių randasi daug žvaigždžių ir debesų ir todėl labai daug tolimo nuo žemės.

KODEL MATYT DAUGIAU ŽVAIGŽDŲ VIENA VAKARĄ, GI MAŽIAU KITA VAKARĄ?

Užtai kad, kaikuriuose naktys yra kiek nors miglų ir dulkių ore, ir tas užtemdo keelnt ne taip šviesių žvaigždžių. Tiktai giedriose naktys galim matyt visas žvaigždes, net ir visas tas, kurios aiškios grynajai akiai.

KODEL ŽVAIGŽDĖS MIRKČIOJA?

Oras nėra visiškai permatomas. Padaro šviesą sviruot truputį, taip kaip žiurint per prastos rūšies stiklo langą, — daiktai iš lauko atrodo suibuojanti. Šis šviesos sviravimas nuo žvaigždžių padaro jas išrodyt, kad jos visiškai užgesta kas minutę. Tai yra, jos mirkčioja.

KODEL ŽVAIGŽDĖS PASKIRSTYTOS Į KONSTELIACIJAS?

Mokslo vyrams pradendant tyrinēt žvaigždės nuo pat pradžių atrodė, kad žvaigždės paženklino figuras danguje. Senovės Babylonijos astronomai, tukstančius metų atgal, paskyrė vardus šiom figurom ir jas vartojo kaip parankų būdą kaikurių žvaigždžių paminėjimui. Vėliau Persijos ir Arabijos astronomai pasiskolino šią sistemą ir nuo jų perėjo pas mus.

Mokyklos Suv. Valstijose yra sesijose apie 161 dieną per metus. Šis dienų skaičius yra didesnis nekuriuose valstijose o kitose stovi daug žemiau. — F.L.L.S.

Kas Darosi Okupuotoj Suvalkijoje

Mažeshioji Suvalkų gubernijos dalis lenkų okupuota. Jiems gresia nutautėjimo pavojus. Suvalkiečiai gyvendami arčiau vokiečių sienos pirmieji turėjo progos ir galimumo dar spaudos draudimo metu pasiskaityt lietuviškų laikraščių ir knygu, ir tuo budu užsigrudinti nuo bet kokio ištautėjimo. Tačiau paskutiniųjų metų priespauda ir persekiojimai pamažu naikina ištvermę ir viltį ištesēt nelygjo kovoj del savo teisių. Aukščiau nuo Augustavos iki Nepriklausomos Lietuvos buvo perdem lietuviškas kraštas. Dabar nutatnimo dabar daugely vietų įleido savo žalingas šaknis. Yra lietuvių, kurie neturėdami savo dvasios vadovų inteligentų ir lietuviškų mokyklų lengvai paduoda nutatniami.

PASŲ REIKALE

LIETUVOS GENERALIO KONSULATO PRANEŠIMAS VISUOMENEI

Prie Lietuvos Užsienių Pasų Gavimo Lietuvos patvarkymai reikalauja, kad Lietuvos piliečiai sutvarkytų savo pilietybės reikalus užsiregistruodami Konsulatuose ir išsiimdami užsienio pasus. Pasas, kaip asmens dokumentas, gali but naudojamas kad ir čia Amerikoje gyvenant, bet pasas darosi absoliučiai reikalingas, kai yra reikalo už Amerikos sienų pavažiout. Bet pasas, negalima gaut be tam tikrų dokumentų pristatymo. Svarbiausias pasų gaut dokumentas yra Gimimo Metrika. Todel įtikinančiai pataria kiekvienam nieko nelaukiant išsirašyt sau metrikus iš Lietuvos, ypač gi tiems, kurie ketina ateinančiais metais vykt į Lietuvą į D.L.K. Vytauto Jubiliejus?

AR ŽVAIGŽDĖS MASYVISKOS KAIP ŽEMĖ?

Gal kaikuriuos žvaigždės yra tokios, bet dauguma iš jų taip nėra. Tikrumoj yra dvi žvaigždžių rūšys: neužaugos ir milžiniškos. Neužaugos žvaigždės apie to pačio didumo kiek saulė. Jos yra kiek nors tirštos, kaip skystis ar labai suspaustas gasas. Kitame atvėjuje, milžiniškos žvaigždės padarytos iš skystių labai praskiestų gasų. Dauguma iš jų net daug skystesnės už orą.

KOKS INSTRUMENTAS PADEDA MUMS PAŽINT ŽVAIGŽDES?

Spektroskopas, instrumentas jų šviesos išdėtymui ir nusprendimui kokie chemikaliski elementai randasi karštame degančiame kune iš kur šviesa ateina. Kiekvienas chemikaliskas elementas, kuomet užkaista ir žerėja, išduoda skirtingą ypatingos rūšies šviesą.

KAIP GALIMA ATSKIRT PLANETAS NUO ŽVAIGŽDŲ?

Jei tēmysit jas dvi ar tris naktis, matysit, kad planetos truputį pasijudina danguje; pastovios žvaigždės taip nedaro. Paprastai atsitinka, kad žvaigždės mirkčioja, kuomet planetos šviečia su nepaliaujama vienoda šviesa, bet tuo negalima vaduotis. Žvaigždės mirkčiojimas priklauso kiek nors nuo oro gedrumo.

KAIP PLANETOS IR ŽVAIGŽDĖS ŠVIEČIA?

Planetos nešviečia iš tos pačios priežasties kaip žvaigždės. Žvaigždės yra karštos ir spindi nuosava šviesa, kuomet planetos turi saulės šviesą, atspindį nuo jų į mus. Galimas daiktas, kad dvi ar trys iš planetų yra užtekinai karštos žerēt sijnai, bet tas yra tiktai mažą šviesos dalis, kurią jos mums atsiunčia.

KIEK TOLUMO Į ARČIAUSIĄ PASTOVIĄ ŽVAIGŽDĖ?

Beveik dvidešimt šeši trilijonai mylių ar beveik 300,000 sykių tiek tolimo kiek nuo žemės iki saulei. Arčiausios žvaigždės vardas tai Alpha Centauri, skaisti geltona Centauro žvaigždyne.

KAIP ILGAI IMA ŠVIESAI ATEIT NUO ŠIOS ARČIAUSIOS PASTOVIOS ŽVAIGŽDĖS?

Keturius metus ir 146 dienas. Šviesa keliauja 186,284 mylias į sekundą arba beveik šešis trilijonus į metus.

KIEK TOLUMO YRA TOLIMIAUSIA ŽVAIGŽDĖ?

Tolimiausi žinomi dangiški tvariniai yra kaikuriuos spirališkos taškuotos miglos Virgo žvaigždyne. Šios miglos susideda iš didelių žvaigždžių debesų, bet yra taip toli, kad atskiras žvaigždės negalima matyt. Jų tolimas nebuvo tikrai matuotas, bet daktaras Harlow Shapley padavė sprendimą, kad taip didelį toli šviesai ima dešimt milijonų metų ateit iš ten iki žemei.

KAS ATSIKIU JEI ŽEMĖ SUSITRENKTŲ SU ŽVAIGŽDE?

Žemė ir visas kas ant jos rastusi visiškai sudegūt. Gal iš susitrenkimo butų tiek daug karščio, kad net ir akmenys pavirstų į gesą. Laimė, kad toks įvykis neveik išsipildo. Turint omeny, kad arčiausiai žinoma žvaigždė yra apie dvidešimt šešius trilijonus mylių atstumo.

DEL PASŲ MOKESČIŲ 1930 METAIS

Jau dabar ir ateinančiais metais, kaip sąryšy su D.L.K. Vytauto 500 m. mirties sukaktuvio iškilimais taip ir tiklesniu šio reikalo sutvarkymo,—mokesnis už užsienio pasus yra pasikeitus ta prasme, kad tiems Lietuvos piliečiams, kurie užsiregistruavo ir išsėmė laikinuosius Lietuvos užsienio pasus įstatyme nustatytu laiku, t.y. iki 1923 metų tolimesnis tų pasų pratėsimas bus daromas Konsulatuose nemokamai. Kitiems gi reikės užsimokēt sulig senos praktikos, arba nuo abelnos registracijos užsibaigimo arba nuo pasų gailojimo išsibaigimo dienos.

JAUCIŲ AŠ RUDENS DVELKIMĄ

Ant medžių lapai geltonuoja, Kiti gi žemėn nusileidžia Ir tyliai kriddami dejuoja. (Ito Jau paukščių buriai viens už Apleidžia musų brangią šalį Ir lekia ten, kur juos pasiekti Ziema ir šaltis negali. Laukuose liudnai vėjas užia, Tyla, ramybė viešpatauna Ir tiktai lietus žemę lanko Ir šaltą vėda jos nuplaua. J. Naruševičius

Nebus Daugiau UŽKIETĖJIMO DUJŲ SKILVYJE, ŠIRDIES PIKTUMO Greitą Pagelbą Naudojant Pepsinic Seltzer Rašyk PEPSINIC SELTZER CO. Worcester, Mass. GAUSI SAMPELĮ DYKAI

VIETOS ŽINIOS

Suvenytų Worcesterio Lietuvių Draugijų Dešimt Metų Sukurtuvių Koncertas įvyko sekmdienį Lapkričio 3, 1929 m. kaip 7:30 vakare, Lietuvių Sveitinėje, 29 Endicot gatvės.

Koncerto programą išpildė sekanti dalyviai: 1) D. Vaitelis, smuikos solo, akompanuojant K. Vaiteliutei. 2) B. Kupčiūtė, soprano solo. 3) Lebedeff, tenoras. 4) M. Paruliuotė, soprano solo. 5) V. Tumanis, tenoras. 6) K. Menkeliuniūtė, soprano. 7) J. Sabaliauskas, tenoras. 8) Aido Choras. 9) A. Lietuvnikaitė, smukos solo. Apart solų, buvo ir duetų. Iš koncerto dalyvių daugiausiai pasižymėjo Menkeliuniūtė, Lebedevas ir Aido choras vadovaujamas M. Meškienės. Abelnai, koncertas buvo gana puikus ir jo dalyviai artistai buvo puikiai prisirengę, taip kad daugiau ko ir reikalaut negalima. Publika buvo žvejama muzikos menu ir artistai aplodismentų buvo kaskartėmis išsaukti pakartojimui.

Šis parėngimas S.W.L.D. višapusiškai pavvko — žmonių tiek prisirinko, kiek tik svetainė galėjo talpyti, ir todėl reikia tikėt gerų pasisekimų iš materiališko atžvilgio. Koncertas užsitęsė iki 11 valandos vakaro, palikdamas nepaprasto įspūdžio tarpe worcesterio lietuvių. Rep.

Smagus Šokiai įvyks šeštadienį, lapkričio 16-tą dieną Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje, Vernon gatvės. Lygiai kaip 7:30 val. vakare, šauni Jono Dirvelio Orkestra pradės griešt įvairiausių šokių — smarkias polkas, gražius valcus, ir džiazą. Svečiai taipgi gaus skanių užkandžių. Šokiai rengiami našlaičių fondui. Rengimo komisija kviečia atsilankyti ir atsivest visus savo draugus linksmai praleist laiką.

VISI važiuokite į Hudson, Mass. kitą šeštadienį, lapkričio 23-čią dieną, nes vakare įvyks labai linksmas bailus. Moterių Sąjungos 45 kuopa rengia šį balių ir pasirinko Elks svetainę, Main gatvės, priimt svečius. Į rengimo komisija įeina Ursulė Kapitavičienė, Ona Stonienė ir daug kitų. Kas svarbiausia, lietuviška orkestra po J. Bludžiaus vadovyste, iš Worcesterio, grajis lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Worcesteriečiai ir aplinkinės lietuvių malonėkite atsilankyti, sykiu linksminintis ir susipažint su šio miestelio lietuviams.

STAYMAN'S
30 Franklin g-vės

"KRAUTUVĖ SU KURIA VERTA SUSIPAŽINT"

Two-piece Frock of covert cloth with cluster rucks

CO-ED
16-75

Style, youth, charm, distinction — these are the qualities that make Co-Ed fashions preferred by smart young women and well dressed college girls.

Bringing Paris and Fifth Avenue to you

Pranešimas Worcesteriečiams. Nuo seniau čia gerai žinomas gydytojas Dr. Pranciškus Puskunigis vėliai atidarė ofisą Worcesteryje po numeriu 4 Lafayette gatvės. Priėmimo valandos po pietų nuo dviejų iki septynios valandos vakaro, paskutines keturias savaitėje dienas. Pirmadieniais ir antradieniais laiko ofisą North Graftone.

Vestuvės. Tarp lietuvių gerai žinomo M. Ščiukos dukters Marijonos vestuvės su Andriumi Juodsnukių įvyks antradienio rytą, lapkričio devynioliktą dieną, devintą vaandą rytą, šv. Kazimiero bažnyčioje. Šie viršminėti jaunuoliai visuomet dalyvavo tarpe lietuvių ir dainavo chore.

Panelės Violos Vandos Skoniečiukės ir Kazimiero Begonio vestuvių ceremonijos įvyks ketvirtadienio rytą, Padėkavonės dienoje, devintą vaandą rytą, Aušros Vartų bažnyčioje.

RUTVILĖ—žemaitijos Mergelė, penkiuose aktuose, septyniuose atidengimuose tragedija bus perstatyta scenoje 28 ir 30 dieną lapkričio, Lietuvių svetainėje, 29 Endicot gatvės. Scenon stato S.L.A. 57 kp. Šis Teatras bus nepaprastas,— 13-to šimtmečio vaizdas, kuomet Lietuva buvo didelė ir galinga.

Prie reališko perstatymo prisidės ir kostiumai, kuriais mūsų bočiai dėvėdavu anuose šimtmečiuose. Repetacijos laikomos po trejetą sykių savaitėje, kaip tą aiškino vienas iš Rutvilės teatro režisierių. Jis sako, kad nieko daugiau negalys pasakyti, kaip tik patart, kad kiekvienas Worcesterio lietuvis įsitęmytas nepaprasta istorišką perstatymo dienas 28 ir 30 lapkričio, 1929 metų. Rep.

Pietinės Worcesterio Miesto Dalies Lietuviai smarkiai veikia. Aušros Vartų parapijos lietuvių rengia didelius fėrus arba kermonių šio lapkričio mėnesio pabaigoje, 28, 29 ir 30 dieną, nuo ketvirtadienio iki šeštadienio vakaro. Fėrai prasidės Padėkavonės diena, 1 val. po pietų. Visos draugijos išsiūso, dirba su dideliu smarkumu, net iš kalno matyti, kad bus didelės pasekmės. Jaunimas ypatingai sujudo: choras išrinko iš savo tarpo gabiausių darbininkus, kaip choro pirmininką Vincą Vieraitį ir L. V. 116-ta kuopa savo pirmininką, Danielių Šimkų. Visi worcesteriečiai ir aplinkinės lietuvių rėmė parapijos vakariene širdingai, tai ir tikimasi, kad ir šiuos fėrus visi rems.

L. V. kuopa pietinėje Worcesterio dalyje jau sutvėrė merginų ir vaikinių "basket-ball" tyms ir pradeda praktikas. Lapkričio 26 dieną turės didelį privatišką bankietą šalia miesto. R.

Republikonų Partijos rinkimo išlaidos paduotos sekančiai: Laimėjusio majoro Michael O'Hara išlaidos susidėjo iš \$474. telefonui ir radio; \$144. plakatams; ir 164 skelbimams laikraščiuose; iš viso \$817. Walter J. Cookson, išrinktas į miesto mokyklos valdybą suteikė \$25. Republikoniniam miesto komitetui. Kiti kandidatai, kurie pranešė, kad išleido įvairias sumas: J. Toscano \$20; J. Coulson, \$11.66; ir Frank Forleo \$23.

Puikus žaidimo Vakar arba "Whist Party" įvyko trečiadienio vakarą, lapkričio 3-čią dieną, Kazimieriečių jaunimo draugijos name, 26 Coral gatvės. Šis vakaras pralenkė visus kitus panašius vakarus žmonių skaičiaus atsilankyme, svečių priėmime, ir aukų suteikime. Kadangi jokių tikiųjų nebuvo padaryta, visi atsilankusieji aukavo ir sudėjo gražią sumą bažnyčios reikalams. Vakara su rengė ku. J. Jakaitis, kuriam teko laimingas šipuliukas, užpėreitą trečiadienio vakarą pas J. Bačinskus. Šį kartą Leonas Vaisa, kurs turi kirpyklą ant Vernon gatvės ištraukė šipuluką, tai pas jį įvyko žaidimo vakaras šią savaitę.

Didelis Muzikališkas Vakar bei "minstrel Show" rengiamas lapkričio 27-tą dieną, kaip tik prieš Padėkavonės dienos šventę. Šv. Kazimiero choras ir vietiniai žymūs artistai išpildys muzikališką vakarą linksmais juokais ir naujausiomis dainomis. Vargonininkas J. Žemaitis, rupestingai mokina savo chorą, kad sulaužyt visus rekordus. Taigi visi, kurie nori matyti ką

jie dar nematė ir girdėt, ką dar ikišioliai negirdėjo, kviečiami atsilankyti į šv. Kazimiero svetainę dieną prieš šventę ir busite užganėdinti.

Sugrįžo iš Lietuvos. Adomas Kudarauskas, kuris sykiu su savo žmona ir vaikais buvo išvykęs Lituvon pavasarį, šiomis dienomis laimingai sugrįžo į Worcesterį. Tuojaus nusipirko valgomų daiktų krautuvę, prie 3 South Harlem gatvės ir vėliai pradeda dirbuotis tarp lietuvių. Adomas Kudarauskas turi didžiausią pasiryžimą patarnauti kuo geriausiai savo tautos žmėnėms, kurių labai daug gyvena tame Worcesterio miesto krašte.

Lietuvių Benas rengiasi su visu smarkumu prie koncerto. Koncertas rengiamas bendrai su šv. Vardo Jėzaus draugija, sausio 5 dieną, 1930 metais šv. Kazimiero salėje. Šis koncertas tai pirmutinis pradant naujus metus. Nusipirkite tiketus pas draugijos narius ar pas Beno muzikantus. Visiems, kuriems reikalingas benas ar orkestra prašome kreiptis pas J. Bludžių, 151 Dorchester gatvės, Worcester, mass.

Kodel Juoktis?

"Ha! ha! ha! ha! ha! ha!" — sušuko du negrai tarnai didelio miesto gelžkelio stotyje. Vienas kitam ranka uždavė per pečius, anas kamsčia tam į šoną ir abudu pradėjo juoktis. Pirmas bando ką kalbėt, bet juoku sumintas negalėjo ir vėl garsiai įsijuokė. Neuzilgo keli kiti žmonės pradėjo juoktis, tuoj mažas būrelis žmonių prisirinko ir visi pradėjo gardžiai juoktis, nors jų juokas nebuvo toks triukšmingas kaip abiejų juodukų. Kurie nesijuokė nors nusišypojo. Ir visi neuzilgo buvo labai gerame upe. "Juokis ir visas pasaulis su tavim juoksis."

Žmogus turi privilegiją juoktis. Gyvuliai niekad nesijuokia. Net ir asilas, kuris aiškiai taria "Hee! haw!" nesijuokia. Gyvuliai yra rimti sutvėrimai. Vaikai labai lengvai pajuokiant. Mokyklas lankančių vaikų ir mergaičių linksmybė, kurią augusieji labai nekenčia, yra sveikatos ženklas. Kodel mes turime jaust, kad kuomet senyn einame turime mažiau juoktis? Kartas aplinkybės įveda permainas. Bet kaip ten nebūtų vistiek juokas yra geras paprotis.

Žinome, kad nuo gero pasijuokimo nors trumpam laikui užmirštame vargus, rūpesčius. Protas truputį pasilsis. Šiandien žmogus per rimtai elgiasi, ir kartais visai per daug mąsto apie nekuriuos dalykus. Ir todėl reikia laikas nuo laiko pamislyti apie juokingus dalykus ir atsitikimus.

Ne tiek daug girdime apie juoko fizišką naudingumą. Nors tas yra svarbiausia. Garsus gydytojas sakė — kad juokas pamankštą nekuriuos svarbias dalis, ir todėl sveikatai yra reikalingas. Tie, kurie daugiausia juokiasi, tie ilgiausia gyvena ir randasi geroj sveikatoj. Musų kuno organai vienas ant kito pasiremia. Širdis ir plaučiai guli ant diafragmos. Kuomet senyn einame jau neduodame tiems organams pasimankštėti. Pasijuokimas yra tiems organams geras pasimankštėjimas. Juokas širdį sujudina. Šitas kraujo pompavimo organas reikalauja raumenų pamankštėjimo, kad atliktų savo darbą gerai. Cirkuliacija tampa veiklesnė.

Mes visi žinome, kad turime sujudinti kepenis. Tulžis turi atlikti savo užduotį. Todėl gerai juoktis, kuomet valgai. Juokas pagerins žlebėojimą. Juokas labiausia sujudina plaučius. Oras greitai įtrauktas ir išleistas iš plaučių. Todėl nepatartina džiova sergantiems juoktis.

Atsiminkime, kad juokas neišgydys organiškas ligas. Nėgali atkratyti bakterijas. Reikia nors syki į metus kreiptis prie gydytojo, kad jis mus patikrintų, kad nereikia rupintis apie sveikatą.—F.L.L.S.

Užrašyk Amerikos Lietuvį savo giminaičiui ir Lietuvą, jis jusų nepamirš niekad. Kaina \$2. m.

Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

Viešbuty—Na, kaip, tamsta, ar gerai miegojai?

—Labai puikiai... bet tos vargšės blakės tai akių nesumerkė.

AR NE GĖDA?

—Ar ne gėda tau, latre, pareit 8 val. ryto namon?

—O tau ar negėda šiuo laiku dribstot lovoje, kada visi dori žmonės senai jau sukile.

Lietuviškos cukierkos kačik atgabentos iš Lietuvos galima gaut Amer. Lietuivio krautuvėj, 14 Vernon gatvės, Worcester, Mass. Tel. P. 5318

Naujos Dainos Su Gaidomis:

Rudens Žiedai
Nauji Metai
Ko Skauda širdis,
Tavę Vieną Pamylėjau
Nakties Atminimai ir Klumpakojis
Prisiusk 1 dolerį ir gausi dainas. Rašyk:
JUOZAS ŽURONAS
6230 S. Rockwell St., Chicago, Ill.

IŠNUOMAVIMAI

Išsinuomuoja penkių ir šešių tenementų kambariai, su elektra, šiltu ir šaltu vandeniu, gesu, ir visais patogumais. Šioji vieta arti lietuvių šv. Taigi visi, kurie nori matyti ką gražus daržas. Kas nori pamatyti, laiteina — 10 ir 12 Clarkson gatvės; arba pašaukt Maple 1142.

PAIEŠKOJIMAI

Januškevičius—Janice, Eugenijus, gimes 1899 m. Rygoje ir 1913 m. atvykęs Amerikon, gyvenęs Naujorke ir Denver, Colorado, tuo laiku buvęs studentu. Karo metu tarnavęs armijoje, Fort Logan, Col. Išmokęs lakstyti, esą 1920 m. Kelly Field, San Antonio, Texas. Nuo 1921 m. motina negaunanti nuo jo jokių žinių.

Aleknevičiai, Jonas ir Vincas, kilę iš Kidoliškių kaimo, Šumskų valsčiaus, Mariampolės aps., Jonas atvykęs Amerikon 1905 m. ir apsigyvenęs Verona, Pa., o Vincas Amerikoje apie 20 metų. Ieško sesuo.

Kamantauckas, Matas arba Mitt Kimintoks, kilęs nuo Vilkijos, Kauno apskr., seniau turėjęs adresą: National Legislative Committee, Veterans of Foreign Wars, 319 Metropolitan Bldg., Washington, D. C. Ieško motina.

Kasparas—Casper, Boris, iki š.m. pradžios gyvenęs Detroit, Mich. ir dirbęs Fordo dirbtuvėse. Reikalinga tiksliai patirt, kurioje Fordo dirbtuvėje jis dirbęs—adresas ir darbo skyrių.

Holgre Petersen ir Wilma Petersen, turį Brooklyn, N. Y. namus ir vyras dirbąs litografu. Rupkevičius, Pranas arba Frank Lenkas, miręs 1927 m. Wilmington, Del. Paliko palaikų, bet nesurandama jo žmona Marijona Lietuvoje, neigi kiti artimesni giminės. Reikalingi giminių adresai.

Janulys, Kazys, Amerikon atvykęs prieš karą, nežinia kur apsigyvenęs. Jam priklauso Janulio palaikų apie \$300.00.

Vaiulius, Kazys, kilęs iš Skarulių kaimo, Žeimelio v. Šiaulių apskr., atvykęs Amerikon 1914 m., gyvenęs New Yorke, Olcason ir kt. 1923 m. gyvenęs Blaine, W. Va. Spėjama esąs miręs.

Garbačasuskas arba Arbačiauskas, Kazys, gyvenęs 1511 W. 10-th st., Michigan City, Ind. ir apie 2 metu atgal išvykęs į Rockford, Ill.

Urnevičius, Mykolas, 2 metu atgal gyvenęs 207 Rebecca St., Dickson City, Pa., o vėliau 78 Shomaker st., Swoyersville, Pa.

NAUJI COLUMBIA REKORDAI
Vėliausi ir Geriausi Lietuviški Rekordai!

UZEIKITE IŠGIRST ŠIUOS COLUMBIA IŠDIRBYSTĖS REKORDUS IR IŠSIRINKITE SAU TINKAMIAUSIUS

Čia įdedam tik keletą vėliausios laidos Columbiajos rekordų-ką tik į musų knygyną atgabentų:

- 16137-F (Žalia Girelė Mahanojaus L. Orchestra (Lik Su Dievu, Panytėle
- 16138-F (Kačiukas A. Vanagaitis (Šalta Ziemužė
- 16078-F (Mergytė Prigavo A. Vanagaitis (Eina Pati į Kardiama Columbia
- 16002-F (Vestuvių Maršas L. Orchestra (Klerneto Polka K. Menkeliuniūtė ir F. Stankunas
- 16139-F (Aš Zirgelį Balmosiu (Ol, Skauda Skauda J. Butėnas
- 16012-F (Vilniaus Kalneliai (Kur Bakužė Samanota
- 16134-F (Kad širdį Tau Skausmas (Kaip Aš Buvau Jaunas R. Juška
- 16027-F (Stasės Polka Naujas Instrumentalis (Meilės Jasmų Valcas Trijo

Apart čia pažymėtų Columbia Rekordų, musų knygynė galima rast šimtus kitokių įvairiausio muzikos turinio: Polkų, Valcų, Mazurkų, Maršų, Dainų, Orkestrų, Benų ir daug kitokių, Kreipkitės į—

Amerikos Lietuivio Knygynas

14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

The Workmen's Circle
Co-Operative Bakery
Water ir Harrison Gatvių Kampas
IŠKEPA
Geriausia Kvietai ir Ruginė Duona Ir Pyragaičius
Musų Kepykla Tai Hygieniškausia Vieta Worcesterio Mieste
Užsimoka
Aplankyti Šią Kepyklą

PARDAVIMAI
Parsiduoda dviejų gyvenimų namas su visais įtaisymais ir keturių automobilių garažium, 63 Waverly gatvės. Kreipkitės: Mrs. Fine, 53 Waverly gatvės.

PARSIDUODA dviejų tenementų namas geriausioje vietoje, pietinėje Worcesterio dalyje. Gera vieta gydytojui, krautuvėm arba bile kokiam bizniui. Gasolino stotis galėtų but pastatyta ant kampo. Kreipkitės —
444 CAMBRIDGE GATVĖS
Tel. C. 5411

"DIRVA"
\$1.00
8 pusk., didelio formato tautiškas laikraštis. Išėina syki į savaitę.
Prisiuskit paprastame laiške \$1 ir gausit "Dirvą" per pusę metų. Motams \$2.
Reikalaukit kopijos pažūrėjimui, dykai. Prisiuskit... ir savo draugų antrašus.
"DIRVA"
6820 Superior Ave. Cleveland, O.

Jeigu nori žinot ką tavo sapnas reiškia — tai skaityk
DIDJĮ SAPNININKĄ
Kuris Kačik Išėjo Iš Spaudos Su Šimtais Gražių Paveikslų ir Pasiskaitymų
Kaina su Prisiuntimu, Gražiuose Popiero Aparduose \$1.00. Kreipkitės

Amerikos Lietuivio Knygynas
14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.
Visi ieškomieji arba žinantieji kę nors apie ieškomuosius malonią prašomi atsiliept šiuo adresu:
Consulate General of Lithuania
15 Park Row, New York City.
Paiskau Agniešką Ziabiene po tėvais Aukštikalniukę iš Prienų parapijos, Rutkiškių kaimo; ir Agotą Žilinskienę iš Garliavos kaimo, Garliavos parapijos. Visas žinias prašome siųst pas Agotą Ruginienę iš East Granby, Conn. R.F.D. 110.